

[Holger Andersen.]

jeg derfor enig med den højtærede Undervisningsminister i de Udtalelser, han fremsatte. Der sidder for Tiden, som den højtærede Minister ogsaa henviste til, et sagskyndigt Udvalg, der overvejer Spørgsmaalet om Betingelserne for Adgang til Universitetsstudier. Man maa her naturligvis paa Forhaand nøje skelne imellem to Ting: for saa vidt det drejer sig om Studier ved Universitetet ikke med efterfølgende Embedseksamen eller dennes Udnyttelse for Øje, maa selvfølgelig en hvilken som helst Eksamen, svarende til den danske Studentereksamen, give Adgang til saadanne Studier. Saaledes er det ogsaa i andre Lande. Men en helt anden Ting er det, saa snart der bliver Tale om Embedseksamen og Beklædelse af danske Statsembeder; der forekommer det mig, at man ikke med Føje kan stille et Krav som det, der her er stillet om Oprettelse af tysksprogede Gymnasier, være sig private eller offentlige med tilsluttende Eksamensret. Det ærede Medlem Hr. Schmidt, som ellers hele Tiden siger, at man ikke skal bygge alt for meget paa, hvad der gøres i andre Stater, som netop stiller sit Forslag ud fra en vis historisk Respekt for den foreliggende Udvikling, det samme ærede Medlem siger, saa snart der bliver Tale om det i § 2 rejste Spørgsmaal, at naar man fra dansk Side stiller sig afvisende overfor dette, er man i Strid med omtrent alle andre europæiske Stater, thi alle andre europæiske Stater giver Mulighed for Oprettelse af højere Skoler for de forskellige nationale Mindretal. Saa henviser han altsaa til, hvorledes det er i andre Stater. Men vi mener netop — jeg har allerede nævnt det en Gang — ikke, at de nationale, folkelige, sproglige Forhold i vort Land er saaledes, at de afgiver tilstrækkelig Hjemmel for Rejsning af et Krav som det, der har faaet Udtryk i Forslagets § 2.

Ud fra de Synspunkter, jeg her har gjort gældende, skal jeg paa mit Partis Vegne sige, at vi er rede til at medvirke til en saglig Drøftelse af de Spørgsmaal, det ærede Medlem har rejst i sit Lovforslag, under den kommende Udvalgsbehandling.

Povlsen: Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale det foreliggende Lovforslag til en velvillig Drøftelse i et Udvalg. Det, dette Lovforslag omhandler, er jo af den allerstørste Betydning, og jeg haaber, at der, da det nu en Gang er rejst, ogsaa maa kunne naas et Resultat, som kan tilfredsstille alle Parter. Vi fra vor Side vil gerne medvirke til, at de tyske Mindretal i Sønder-

jylland faar de bedst mulige Betingelser for at bevare deres tyske Sprog og deres tyske Nationalitet, idet vi naturligvis gaar ud fra, at man Syd for Grænsen, fra den preussiske Stats Side vil handle ud fra det samme Synspunkt overfor de danske Mindretal Syd for Grænsen. Det er jo saadan, at dette: Hvad du vil, at andre skal gøre imod dig, skal du ogsaa gøre imod dem — er den bedste Rettesnor for det gensidige Forhold mellem de to Folk.

Hvad angaar det Forhold, vi her beskæftiger os med, nemlig Skolevæsenet, har vi jo fra dansk Side været førende indtil nu i hvert Tilfælde med Hensyn til at vise Retfærdighed overfor de tyske Mindretal Nord for Grænsen. Det hænger sammen med, at vi havde en Privatskoleordning, som straks kunde bringes i Anvendelse overfor de tyske Mindretal Nord for Grænsen, saadan at de kunde oprette Privatskoler med Statsstøtte. Fra tysk Side har man været noget længe om at naa op til at yde den samme Retfærdighed overfor de danske Mindretal Syd for Grænsen, men nu er man jo til Gengæld kommet dertil, at man vil gennemføre en Ordning, som synes økonomisk set at ville stille de danske Syd for Grænsen bedre, end vor Skoleordning stiller de tyske Mindretal Nord for Grænsen, idet man fra tysk Side vil yde et Tilskud af 60 pCt. af Lærerlønningerne til de danske Skoler Syd for Grænsen. Jeg forstaa derfor meget godt, som det ogsaa blev understreget af det ærede Medlem, der talte lige før mig, at det ærede Medlem Hr. Schmidt har fundet, at nu er Øjeblikket inde til at stille Forslag om en Ændring af Tilskuddene til de tyske Privatskoler Nord for Grænsen. Det ærede Medlem mener jo, at vi skulde gaa noget videre, end man er gaaet Syd for Grænsen, at vi skulde yde $66\frac{2}{3}$ pCt. af Lærerlønningerne, medens man Syd for Grænsen vil yde de 60 pCt., og det maa jeg gaa ud fra er ud fra den Tankegang, at noblesse oblige: har vi været de førende, bør vi blive ved med at være de førende med Hensyn til at gøre Ret og vise Retfærdighed overfor Mindretallene. Jeg har intet som helst imod den Betragtning, jeg betragter det som en Ære for det danske Folk, at en saadan Synsmaade anlægges.

Jeg beklager, at den højtærede Undervisningsminister ikke mente at kunne gaa med til et saadant større Bidrag til de tyske Privatskoler Nord for Grænsen, idet han gjorde gældende, at man ikke kunde stille dem gunstigere end Privatskoler i det øvrige Land. Deri har den højtærede Undervisningsminister jo ikke Ret. Det allervig-